

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 200. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677732672752/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

- 273 nerarunt Idola, de quibus Psalm: CXV. v: 5 Idolis hisce
Majorum gentium succedunt et alia minorum gentium,
videlicet: Ambitio pectore, ore, gestibus, vestibus decla-
276 rata abominatio pietatis, tanquam Rationi Status adversæ;
adulteria; et alienarum uxorum contrectationes; concubi-
natus; pellicatus; libidines vagæ; scortationes pro ludo et
279 joco habitæ; monopoliæ; ut et alienarum hæreditatum in-
dulta Diplomate fraudulenter impetrata; rapinæ; fraudes;
imposturæ; judicia et testimonia falsa, et si quæ sint plura
282 millies millena millia. Hinc fit, ut Jura vendantur, Ecclesiæ
venum exponantur (renitente etiam Rege, ino frustra mor-
tem minitante), munera civilia, bellica, sacra Auctioni et
285 Hastæ publicæ subjiciantur. Venia datur corvis, vexat
censura columbas. Aurò venalia jura, templa, Sacerdotes.

Thesis XVI.

- 288 Pergimus ad Idola Bellica, eaque numerò ferè carentia,
ita ut iis duntaxat numerandis nos vix agnoscamus parcs.
Horresco referens nefandam Imperatorum bellicorum per-
291 fidiam, truculentam Ducum militarium, Chiliarcharum,
Præfectorum Imposturam, quippe qui alieni Regis pecu-
niis, et aurò exotico corrupti, non sine perjurio et gravi
294 conscientiæ damno exercitus integros hosti prodiderunt,
Castella ac castra fidei ac tutelæ suæ commissa inimicis dedi-
derunt, Regionem vel nativi Regis, vel quam justis ille repetiit
297 armis, flammis, incendiis, dereptionibus, ac cædibus longe
truculentius, quam ipsi hostes devastarunt et solo æquarunt;
opportunum tempus pugnandi neglexerunt, et negligenter
300 defluere siverunt; hosti claustris angustiarum incluso cla-
bendi rimam et occasionem aperuerunt: clandestina sed

vers 5. Efter disse afgudsbilleder hos de store folk følger også andre hos mindre folk, nemlig ærgerrighed i bryst, mund, klæder, erklæret afsky for fromhed, som modstander af statsfornuften, ægteskabsbrud og beføling af andres hustruer, medhustruforhold, konkubineforhold, løse forbindelser, skørlevned, der anses for leg og spøg, monopoler, såvel som bevillinger på andres arv, der bedragerisk er opnået ved dokument, røvcrier, svig, bedragerier, falske domme og vidnesbyrd, og der skal så sandt være flere tusinde gange tusinder tusindfold. Heraf kommer det, at rettigheder sælges, kirker stilles til salg (selv om også kongen gør modstand, ja snarere forgæves truer med døden), borgerlige, militære, kirkelige embeder underkastes offentlig auktion og bortsalg. Man giver raven tilgivelse, den plager duerne med censur. Rettigheder, kirker og præster er til fæls for Gud.

Thesis XVI.

Vi går videre til krigens afgudsbilleder, og de savner næsten tal, således at vi næppe kan erkende os jævnbyrdige til blot at opregne dem. Jeg gysrer, når jeg beretter om den afskyelige uredelighed hos krigens feltherrer, hærførernes, obersternes, statholdernes grove bedrageri, som jo – bestukket af en fremmed konges penge og fremmed guld – ikke uden mened og alvorlig samvittighedskval har forrådt hele hære til fjenden, overgivet fjenden de forskansninger og borge, der var overladt til deres troskab og beskyttelse; de har langt grummere end selve fjenderne hærgnet og jævnet den egen med jorden, som enten tilhører landets konge, eller som han har genvundet med retfærdige våben, med bål, ildspårtelser, udplyndringer og drab; de har forsømt det gunstige tidspunkt for kamp og forsømmeligt tilladt det at glide bort; de har åbnet en revne og adgang for fjenden til at slippe bort, da de var indesluttet bag snævringeres spærringer. De har haft hem-